

قصہ پیر ابو عبد الرحمن الکردی

فہرہ ادنامہ

چیرو کہ شیعر

رہزا نووری پوور

چیرۆکە شیعی

سەردانە

« چیرۆکی فەرھادی سەردەم »

لە نووسین و ھۆنێنەوێ

رەزا نووری پوور

سرشناسه: نوری پور، رضا، ۱۳۵۷ -

عنوان و نام قراردادی: فهادنامه: شعر کُردی / رضا نوری پور.

مشخصات نشر: سنندج، ناشر: آراس، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۱۰۲ ص.

عنوان کُردی: فهادنامه: چیرۆکه شیعر

یادداشت: عنوان: چیرۆکی فهادی سه‌ردهم - موضوع: شعر کردی - قرن ۱۴ -

رده بندی کنگره: ۹ف۷۴۳/ن۷۴۳ / PIR ۳۲۵۶ / ۱۳۸۸ - رده بندی دیویی: ۹/۲۱۶۸

شماره کتابشناسی ملی: ۶۵۰۴۶۷۱

چیرۆکه شیعر

فهادنامه

ره‌زا نووری پوور

ناشر: آراس

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه - چاپ اول - زمستان ۱۳۸۸ - سنندج

پیتچن و په‌راویزگه‌ر: راشد نه‌سیری

ته‌رحی رووبه‌رگ: لوقمان که‌ریمی

سیامه‌شق: شیر کو‌مه‌له‌کی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۲۰-۶۷-۲

بها: ۱۵۰۰۰ ریال

ناوه‌ندی ب‌لاو کردنه‌وه: پاساژ عیززه‌تی - ب‌لاو‌گه‌ی کتییی ئیمام غه‌زالی

تلفکس: ۰۸۷۱ - ۲۲۵۶۱۰۰

مافی له چاپ دانه‌وه‌ی بو‌نوسه‌ر پارێزراوه

پیشکەش بەو شیرینهی

ئیلھامی شیعی کردم

سكالا

پیشه کی

سلاو بو توئی خوینه ری به ریز و هیژا

من شاعیرنه بووم یان تا ئه و راده یه ی نه بووم زاتی وام هه بیټ بویرم
کومه لیک نووسینی هونراوه ییم له ژیر ناوی شیعردا بلاو بکه مه وه، به لام
خه مه کانم، خه مه تاکه که سیه کانم زوریان لی کردم خو له قه ره ی
شیعردهم، هه ر وه ک خه مه کانی به کومه ل و بو کومه ل زوریان لی
کردم ده س بده مه نووسین و روژنامه گه ری ... ئیتر با بوه ستی چی بوو
چون بوو لئی هه لاتم سه رم به مالیدا نه کرده وه.

جاری وا هه‌یه خوشت نازانی چۆن و له کو‌یوه بوه لیره‌دا وه‌ستاوی که
 ئیستا هه‌یت، زۆر جار نه‌خواراو ریبواری ریگه‌یه‌ک بوویت که
 روژیک به‌ بیرشت دا تینه‌په‌ریوه. ئەمه‌ له‌ وته‌ی فولک و قسه‌ی سه‌ر
 زاره‌کی خه‌لکی پێی ئەلێن قسه‌ت یان ناویان وا لێناوه. جا منیش با به
 قسه‌تی بزانه‌م چۆن ده‌ستم دایه‌ شیعر نووسین.

هه‌ر چه‌ن من کو‌لیجی زمان و ئەده‌بم ته‌واو کردوه، به‌لام هه‌چکات نه‌و
 بویری و زاته‌م له‌ خو‌دا نه‌ده‌دی هه‌لکومه‌ سه‌ر کاریکی وا وه‌ک
 هو‌نینه‌وه، نه‌خواره‌لا روژیک له‌ روژانیش بمه‌ه‌وی کو‌مه‌لی شیعر وه‌ک
 نامیلکه‌یی‌ک بلاو بکه‌مه‌وه.

نووسه‌ری‌ک و توو‌یه‌تی ئەده‌ب زان و رخنه‌گر وه‌ کوو خواچه‌ی
 حه‌ره‌مه‌رایه‌ که ئەزانی ئەبی‌چ بکات به‌لام هه‌چی له‌ ده‌س نایه.
 وه‌ر گرتنی تکنیکه‌کانی چۆن نووسین و چی نووسین تو‌ناکه‌ن به
 شاعیر یان نووسه‌ر هه‌ر وه‌ک چۆن نه‌زانیشیان ریگرت نابن بو‌ئهم
 مه‌به‌سته.

هه‌رئهمه‌ وای کردوه هه‌ندی هه‌ست ناسک و دلته‌ری لێزانی خاوه‌ن
 هه‌ست خو‌ بهاوینه‌ ئەم رووباره‌وه و چاکیش مه‌له‌ بکه‌ن، له‌ هه‌مان
 کاتیشدا دیواری شیعرله‌ هه‌موو دیواری‌کیش نزم و ته‌سکتر بکاته‌وه که

هه ركه سيك ريگه بداته خوڤى هه ر دلى تهنگ بوو دلته نكيه كانى
بنووسى و ناويان لى بنى شيعر.

زور خوڤم به نووسين و خوښندنه وه مان دووئه كرد، ئه منووسى به لام
نهمده ويرا بهونم و بهونمه وه. له راستيشدا نووسين ئاسانتره تا هونينه وه،
ئه گه ر بته وى به راستى نووسينه كه ت تامى شيعر بدا.

وه ك له سه ره تا نووسيم خه مه تا كه كه سيه كانم كزه يكيان له دل كردم
كه ناخواسته منيان هاويشته ناو دونيائى شيعره وه.

رهنگه سه ير بيت شه و بخه وى و به يانى له قه راغى جيگه كه تدا به خه تى
خوت شيعر يكت نووسيوه و خوشت به باشى له بيرت نايى كه ئهم
شيعره ت چون نووسيوه. رهنگه لاي هه ندى كه س ئهم چه شنه جوړيكي
زور رومانتيكى بيت يا خو له درو كردن نزيك بكاته وه. به لام روو
راستم له وهيدا كه بليم گروگالى شيعرى من ده سپيكيكى واي هه بوه،
كه ئيستاش به تاسه وهم جاريكى تر بتوانم له دونيائى بيدارى دا شتيكى
وا بنووسمه وه. ته نيا ئه وهى كه له بيرم ماوه، له بيرم دى شه و به ده مى
هه نيسكه وه شتگه ليكم نووسى كه زور لى تيه فكرم له مه زياتر هيچم
به بيردا نايى. هه ر ئه وه و دوا به دواش كزه و كسپه و داخى روژانه م له و
ماوه يه دا و روژانى دواتر هايناندام خوڤم بهاويمه داوينى شيعره وه به بى
ئه وهى پيش زه مينه يه كى زه ينى له م كرده وه يه م له ميشكدائيت.

هه رچه ن له شیعرى خه واویم بیر ئه که مه وه له مه نزیکتر ئه بمه وه که
 ئیلهام له گه ل خووی تکنیکیش ئه هینی، به لام پویسته له پشدا
 پیش زه مینه ی تکنیکی له زه نینی شاعیره که دا هه بیت. تیکه لبوونی ئیلهام
 و تامی هه ست و ئی حساس و تکنیک ئه بنه ئه وه ی رخنه گران پی ئه لین
 شیعرى ناب.

من له ویزه ی ئه وه دا نیم که بلیم شیعرى من دیته ئه م خانه وه، به لام
 ئیستاش که ئیستایه بنه مای فیکری و تکنیکی ئه وانیه شیعرم ناو
 لیناوه به ده وری یه که میان دا ده خو لینه وه ئه خوازن بالای خو یان به بالای
 ئه و بگه یینن.

چیرۆکی ده سپیکی شیعرى من شتیک بوو به م ئاسانیه و ئاساییه. به لام با
 خۆم بیزانم ئه و شه وه چم به سه رهات و چهن برک و ژانم کرد تا
 یه که م شیعرى که من خل بکاته وه به ره و ئه م مه به سته، هاته نووسین.
 چما بۆم له وتن نایه.

فه ره ادنامه هه ر ئه و چیرۆکه یه که باس له شه وان و روژانی بی ده ره تانی
 و دلته نگى و ناشادی وره نجه روپی و به ده گمه ن خو شحالی و خو ش
 وه ختیم ئه کات.

لام وایه روّحی فەرهاد هه‌موو جاری ته‌ناسوخ ئە کاته گیانی‌که‌وه و
دیسانه‌وه سەر هه‌لده‌داته‌وه و ئەمجاریش حلوولی کردو ته‌جه‌سته‌ی
فەرهادی ناو چیرۆکه‌ شیعری فەرهادنامه.

بو ناویرم ئیدیعا بکه‌م فەرهادی سهرده‌م منم، نازانم! ئە‌گه‌رچی ئە‌مه‌م
به‌راشکاوانه‌ له‌ ناو شیعره‌ که‌دا و له‌ به‌شی "گری‌پووچکه‌" دا هیناوه‌ته‌وه
و گیانی خو‌مم له‌ گه‌ل گیانی فەرهاددا وا گری‌داوه‌ بو‌ت لیک نادریته‌وه
ئه‌وه "فەرهاد"ه‌ یان "ره‌زا"یه‌!

به‌هه‌رحال فەرهادنامه‌ به‌ شیوه‌ییکی گشتی خه‌منامه‌ی فەرهادی
سهرده‌مه‌. فەرهادیک که‌ دیته‌وه و له‌ عه‌شقی باوی روژیدا ئە‌تلێته‌وه و
قولینگی بیستوونیکی سهرده‌میش دینیته‌ کایه‌وه و له‌ کزه‌ی عه‌شقی
شیرینی سهرده‌مدا خو‌ ئە‌گه‌وزینی و چرووی یادی شیرین له‌ ناو دلدا
ئه‌روینی.

فەرهادی سهرده‌م ته‌نیا کاری دل‌داری نیه‌. هه‌زار وته‌نی کاری زو‌ره‌ و
له‌ زو‌ریک له‌ که‌ل و قوژبه‌ کان سهر ئە‌کیشی و پرسیار ئە‌کات و
ئه‌دوی.

عه‌شقی سهرده‌م فیری فەرهادی سهرده‌م ئە‌کات بو‌ عه‌شقی خو‌ی
بنه‌مایکی ئایدو‌لوژیک دارپێژی و ره‌نگه‌ پیغه‌مبه‌ره‌ که‌شی هه‌ر بو‌ خو‌ی

يٽ. ٺه گهرجي جي و شويني خه ياميسم و شيخي سه نعان و ته مي
وانه کاني مه هاتما گاندي و که ساني تريشي پيوه دياره.

من نازانم کاري کي باش ٺه که ميان نه، که ٺه م پيشه کيه له سهر ٺه م
چيرو که شيعره ٺه نووسم يان ٺه وهي خه ريکم وه ک رخنه گريک
هه ندي لايه نه شاروه و ناشاروه کاني ٺه م به ناو شيعرانه ده رٺه خه م. به لام
له وهي دلنيام دونيای ٺه م فهرهاده ٺه وهنده پان و بهرينه ده شي به وهي
ساله هاي سال شيعري شاعيريک خو ي به مه به ستي نواندني
فهرهادايه تي فهرهادي سهردهم تهرخان بکات و بينويني و بنويني.

فهرهادرانه کزه ي دلکيه ساده، ساکارو رووراست له گهل
خوينه ره که ي. مه گهر نه ٺه وهي له ده مانيکدا فهرهادرانه به دواي نواندن
و خوينه ره وه نه بوه و ته نيا سوزيکي تاکه که سي بوه بو دامر کاندني
کول و کو و زاخاوي دهروونيک و ٺيتر هيچي تر.

ره چه له کي ٺه م چيرو که ٺه گهر ٺه وه بو پائيزي سالي ٨٠ ي هه تاوي و
هه تا ٺه مروش که ههر دريژه ي هه يه و بيگومان دوا به دواي ٺه مهش ههر
دريژه ي ٺه بي.

که ده ستم کرد به نووسيني يه که م دي ره کاني فهرهادرانه ته نيا کزه ييکي
دلداري و دلدارانه وه بو، تا هيدي هيدي چروي ٺه م بيرو که يه بالاي کرد
و فهرهاد بو به چيرو کي فهرهادي سهردهم.

به بی^٧ ئه وهی له خه یالما بی^٧ روژیک^٧ فه ره ادا نامه بییت به دهفته ریکی
شیعر و بلاو بکریته وه.

به لکوو ته نیا هه نیسکیک بوو بو^٧ دامر کاندن و زاخاوی ده ردیکی پر
نازار.

هه ندیک^٧ له به شه کانی له کاتی دیتنی دیمه نیک، هه ندیکی له کاتی
پیاسه و بریکی له سه فه ر و تا قمیکی له خه ودا و به عزیزکیش به دم
فرمیسک و گریان وه هاتنه ته نووسین.

جاری وابوه خو^٧م مولزه م به نووسینی شیعریک^٧ کرده که پشت ئه ستوور
به تکنیک و جوانکاریه ئه ده بیه کان بییت، جاری واش بوه نووسینه که
سه رچاوه ییکی ناخو^٧ ناگای بوه خو^٧شم نه مزانیوه چو^٧ن بوه و له کو^٧یوه
هاتوه، وه ک^٧ ئه وهی ده روون ناسان پیی ئه لێن "جریان سیال ذهن".

ئه وهی راستیش بییت بو^٧ خو^٧م زو^٧ر تر ئه وانه م لا په سه ند تره که له دونیای
بی^٧ ئاگایی و ناخو^٧ ییه وه سه ری هه لداون. هه ر چه ن به جوانی دیاره له
زو^٧ر شویندا کیش و ئیقاعی شیعره که له سه ر کیشی خو^٧ی نه ماوه و بو^٧ته
هه ل ییک^٧ که باری ئه ده بی بوونی هه ر هه موو به شه ته واوه کانیش
دائه به زینی^٧.

به لام له پيدا نه چوونه وه يان توو شى هيچ مه ترسيك نه بووم و نابم له بهر
 نه وهى له يه كه مجاردا نه وهى هاتوه رووداويكى روو راستانهى زهينى
 فهرهادانه ييكى سهردهم بوه و له لاييكى تریشه وه وه كوو داييكى
 نه ده بى بو فهرهادنامه ي ليهاتوه. له ههر شويك فهرهاد له كه ند
 و كوسپ و ئيش و زاميكى روژانه يدا تلاوه ته وه، ئيتيريرى لاي شيعر و
 ميعر و تكنيك و كيش و جوانكارى نه ماوه و خوى دات به دهم شنه ي
 خه فه تيكى گيان پسینه وه و "ئيجگار سهرى لي شواوه".

رهنگه هه ندى كه س جيا له وهى نووسينى ئهم پيشه كيه به باويكى نا باو
 له لايه ن منه وه وه ك خاوه نى ئهم شيعرانه بزنان، له هه مان كاتيشدا ئهم
 بوچوونه م وه ك پاسادانه وه ييك بده ن له قه لهم بو داپوشين و داشاردنى
 هه له نه ده بى و پيداويسته سهره كيه پيوسته كان بو به شيعر بوونى
 شيعريك. به لام من خوم له م رخنه يه مه عزوور نه زانم. من ناكيشى و بى
 تكنيكى وه ك تكنيكى فهرهاد پيناسه نه كه م. ئهم تاوانه، تاوانى من نيه.
 نه گهر تاوانيكيش بيت به تاوانيكى سهره روپايانه ي نازانم. چبكه م فهرهاد
 سهرى لي شواوه! بويه شيعريشى له هه ندى شويندا له سهر كيشى

خوی نامینی و وه ک خاوه نه که ی بی سهر و شوین و بی هیوا خو به دار
و دیواری وشه دا نه دهن .

هه ندیک له دیره کان، فرمیسیکیان له گهل خویان هیناوه و له گهل
هه ندی فرمیسیکیش دا شیعیکی سهری ههلداوه.

فه رهادنامه چیروکیکی نامولزهمی شیعراویه له ئیش و ئازار و برک و
ژانی فه رهادی سهردهم. فه رهاد خوی به هیچ سنووریک نابه سیته وه و
هیچ ته ونه جالجالوو که ییکیش به دهوری خویدا ناتهنیته وه. له م
روانگه وه سهره رویه و بی یاسایانه، ته نیا خهریکی ده برینی ئازاره کانه،
ئازاره کانی تاکه که سی و به کو مه ل، کلول و کو لیل.

جاری وابه له چله ی زستانیکی سارد دا له سهر شه قامیکی سه هول
به نددا، کزه ی عه شقیک تیکه لی توفی سهرما و زه مه ره ریر بوه و که
دهستم له سهرمانا له گو ی نه ده کرد، که وتوومه ته بیر نیگای ساردی
شیرینیکی ناشیرین و وتوومه:

"له ساردی نیگات عه شقم له گو ناکات".

جاری واش بوه قولپی گریانیک شیعیکی لانه زوک کردووم و نه وه ی
دهبوا ببوایه به شیعیکی، به فرمیسیک دامخه رجانده و له ناخودا

شِعرِیک یان به شِیکی تر له فەرهادنامه نه زووک کراوه و جوانه مه رگ
مراوه.

گهلو؛ نه گهر نه وه موو ده فته ره شِعره ی که له چاپ نه درى ئاوا
به ره مه می نه وه نده ئیش و نازاری خاوه نه که یانن، نه ی له خوام داوایه
تومی شِعر له سهر گووی زه وی هه لگیری. له خوام داوایه شاعیرِیک
نه بی و نه مینی که ده فته ری شِعرِیکی به ره مه می نه وه نده ژان و ئیش و
نازار بیت.

یاخوا که س وه ک من نه که وی کوستی...
به گریان ه وه نه م دیرانه دینمه نووسین، ره نگه روژِیک له وتن و
نووسینان په شیمان بیه وه، به لام نه مه ش قسه ی رووراستی دل مه که به
ده م فرمیسکه وه دانه به زیته سهر په ره ی نه م پیشه کیه نا باوه.
فه رهادنامه لای من ئاوا بوه، بویه درو ناکه م له گه لئانا. مواخیزی
فه رهادنامه بم نه گهر ته نیا ده ردیکی ده ردی واقعی نه بی و مواخیزی
خوینه ریشی بم نه گهر له هه ولدا بم شِعرِیکی درواوی به م به خواردی
زه ین و میشکی ته نراو له هه ستی شِعر خوینی کدا.

مواخیزی شیرینیش بم ئە گەر تاقە دێرێکم وشە ی راستی دڵم نەبی^۶ و
 لافی عەشقی پێوە دیار بی^۶. ھانای بینایم قوتار بی^۶ و سوّمای چاوم با
 نەمینی^۶ ئە گەر فرمیسکیکم فرمیسکی درو و ریا و تەزویر بووبی^۶.

...

جاری وابووە بو^۶ ماوەی چەن مانگ و تەنانت بو^۶ سالیش بوە لە
 شێعر چوومە تەووە، بەلام ھەولم نەداوە خوّم بە زوّر بشێعرینم و
 دەسکردی و تەسەنوع بەاویمە ناو شێعرە کانمەووە.

زوّر جارانیش ھیندە ئیش و دەرد و ئازار لە سەر دڵم بوە بە بار، نە
 توانای گریەم بوە و نە ھیزی نووسینیش خزاو تە میشک و زەین و
 پەنجەمەووە.

فەرھادنامە لە ھەندی شوین شێعر نیە، شیوەن و روو رو و بالۆرە یە.
 ھەنێسکی دەم گریانیکە و سۆزی سۆزە ی عارفانە و عاشقانە ی پیرە
 عاشقیکی دێرینە لە بەردەم تەکیە و خانەقای فیان و عەشق و دلداری.

فەرھادنامە چیرۆکی عەشقیکی ئەفسووناویە، کات ناناسی^۶ و بە دەم
 ھەموو دیمەنیکە ھەستەوەر و ئیحساسی دا چرو ئە کا و لە دلی

شاعیر یکی ناشاعیر دا په له قاڅه ی له دایک بوون و رابوونه وه و هه ندی جاریش ئاویلکه و گیان هه لات و بچوونه وه ئه کات. بوون و نه بوون فه لسه فه ی تایه تیان هه یه. که حه ز ئه کا نه بی بو ئه وه یه بمری و فه رهاد بیوژی و بیته وه، که حه زیش ئه کات بی، گرووی عه شق هو کاریه تی و مه رگی له بیر ئه چیه وه.

له راستیدا مه به سستی سه ره کی، شاعر نیه. شاعر دارده سستی ده ربړی هه ست و نه ست و هه نیسکانه. شاعر ئه بیته ملوانکه و ئه ئامیز ته ئامیزی قسه ی خو شی خو ش ویستن و دلداری. بیستوونه کانی سه رده میش به توون ئه سوو تینن گه لای عومری هه رزه کاری.

مه گه ر فه لسه فه ی بوونی فه رهاد قه قنه سیکی بی چاره نووس و بیچاره نیه که گو ی زه وی بو ته هه ودای رمبازینی فه رهاد و فه رهاد کوڅه کان؟ مه گه ر هه لسه نگاندنې. خه یام نه بوه مه ودای مه یخوړه وه و خوین مږه کان؟!

ده با فه رهادی سه رده میش بیته قوچی قوربانی عه شقی سه رده م، جار یکی تریش روو ره شی بو باره گای بی به زه یی و ته ختی ناد یاری ئیلا هه کانی ئه وین بمینیه وه.

دهبا فەرهادی سەرده‌میش بێته هیمای ئازاری بی پرانه‌وه‌ی مرو و
 تاوانده‌ری سیو و گهنمیکى ته‌ماوی، کى چوزانى خواردیشی یان نه!
 فەرهادی تو له ته‌ستین یان تاوانباری تو له‌ی خواکانی سیزیف و رق
 و کینه‌ی بی ته‌مری دایه‌ی حه‌وا و باوه‌ی حه‌وا له‌ی حاستی ئیلاهی خیلقه‌ت
 و ئافراندن.

...

ناوه‌روکی فەرهادنامه له‌ سهرته‌وه‌ره‌ی دوو بابته‌ی ته‌خولیته‌وه؛ ته‌وین
 و کج.

ئێتر هه‌رچی هه‌یه و نه‌یه به‌ ده‌وری ته‌م دوو باسه‌دا خول ته‌خون و
 ته‌گه‌رپن. له‌ هه‌رشوینیک فەرهاد پرسیاریکی فه‌لسه‌فی هه‌یه یا خود له‌
 بابته‌یک راده‌مینى یان که‌که‌له‌ییکى رامیاری له‌ می‌شکیایه‌ یان به‌ره‌و
 رووی کیشه‌ییکى کو‌مه‌لایه‌تی ته‌بێته‌وه، له‌ هه‌ر هه‌موو حاله‌ییک‌دا
 رووی په‌یشى له‌ شیرینه و گله‌یی و گازنده و پرسیار و فه‌لسه‌فه و
 نایدو‌لوژیای خو‌ی به‌ گو‌یی شیریندا ته‌زرینگینیته‌وه.

عه‌شق گرووی هه‌موو مه‌راقه‌کانی فەرهاد و ده‌سته‌ی واژه‌ی دلداری و
 چه‌زلیکه‌ری تووته‌می فەرهادی سەرده‌مه.

شیرین هیمای ههوینی بیر و باوهر و ئهوینه. ئامیژهنگای ههست و نهست و عیرفان و بهرخودان و بهرهنگاری و تیکوشانه. له ههموو کردهوئیکی دا راویژ له گهل شیرین ئه کات، ههرچی کول و کووی روژانه ی بو بهردهم باره گای شیرین ئه بات.

فه رهاد خووی له خویدا بوونی نه. شیرین نه بی فه رهاد چیه؟!؟

ئه واه رهاد بهردهنگیکه، زایه لهی عه شقی شیرینه بوته سه ودا ی ئه ندیشه ی پر له پرسیار و ته ماوی. عه شقی شیرینه بوته گرپووی رابوونه وه و ره ستاخیزی فه رهاد یکی هاوچه رخ، که ئیتر خویشی نازانی دهستی کامه قه دهر له ژیه موئی ئیسک و پروسکی کام قه قنهس ئاگری ئهم عه شقه خوش ئه کات و ئه یگه شینیه وه. چما فه رهاد خویشی قه قنهس ئاسا نه بیته خو له میشی رابوونه وه ی فه رهادی سه ده کان و سه رده مه کانی دوا یی!

فه رهاد و شیرینی سه ردهم گیائیکن له دوو جهسته دا، که له دوو خالدا گری ئه خوون و ناپسین؛ عه شق و فیراق.

ههر ئه مهش به سه بو ئه وه ی گیانی فه رهاد وه ها تیکه لی گیانی شیرین بکات هه زار بیستوون هیوای دلی فه رهاد نه به زینی، ئه گهر چی فه رهاد له حه سره تی فیراق و عه شقی شیرین دا گاله و زاله ئه کات و به هه زار

لهون مه رگی بی کوتایی چاره نووسی نادیارى شیرین و خوئ
ئه لاوینی.

عه شقی فرهادی سه ردهم تراژیدیايکی نامو و کاره ساتيکی نادیاره که
له ئاقاریکی پارادوکس دا، شانو گهری ئه کات و سناریوی ناته بای
وه فاداری و بیوه فايی، وه سل و هیجران، مه رگ و ژيان و ژيانه وه
ئه نووسیت و ئه نووسیته وه.

...

«شیرینی من هیمايه، سه مبوله. له زهوی دهس ناکه وی. له ئاسمان
هیلا نه ی کردوه.»

شیرینیش، دلداريکی خاوهن ته نیا دوو میم و کافيک و خرپه ی خرخال و
دهنگی پاوانه و گیلگیله و شه دهی لار نیه. شیرینیش، شیرینی ته شی
رئسی وه فايی نیه، به لککو "کیرى وریای چاو کراوه ی فیره زانینی"
سه ردهمه. ته نانه ت له هه ندی شوینیش دا پیگه ی ته ختی مولکی شیرین
له سه ر زه وینه وه به رز ئه بیته وه بو عهرشی ئاسمان و تیکه ل به دونیای
متافیزیک ئه ییت.

شیرین هه رگیز بی وه فانیه، نه گهرچی له زوړ شویندا نه بیته جی گله یی
وگازنده ی فهرهاد. فهرهاد له بی تاقه تی دلی خو ی سکا لای دل لای
شیرینه که ی هه لنه ریژی نه ی چی بکا؟ نه ی ته قه له درگای کام بی
خه به ری حال نه زان بدا؟

هیجرت و فیرقه تی شیرین ئاخراوه له زوړه ملی و جه بر و جه وری
کلتووریکی پینه گه یشتوو و تینه گه یشتوو.

فهرهاد هه ژار، بیستون هه زار، ئیتر مه کو ی گشت خه مه کان،
سارپژه ری گشت زامه کان، بوته جیژوانیکی نامو ی شیرینیکی سیمین
عوزار. نه و شیرینه ی قه تیس ماوه له نه ریت و دابی کونه پهره ستی و
نوستالژیاییکی پروو کیته ر، ته ریده ی ژووری ته نیایی. غه ریب غه ریب
له شار و زید و مال و حال.

تو گوت

من ته ریده ی خاکی هه نده ران

ئاواری ناو تاریکترین کووچه ی دنیا

به لام من له شاری خوم

له زیدی خوّم
غەریب غەریب
تەنیا تەنیا

رهحیم لوقمانی - زامستان

توژیکی تر دەس بەی له لیوم هەرچی راستی قسە ی دلمە بە پەخشان
ئەپەخشینم و ئیتر واز لە شێعر و هیما و سەمبول دینم. ئاخەر چی بلیم
فەرهاد زەخمی نەشتەری دروویە، زاماری بیهوودەیی و بی دەره تانی
جیهانیکی سەرەرپوویە، کە هیمنی و ئاسوودەیی بو ئەوینداران رجوا
نابینیت.

...

با ئیتر واز لە گروگالی دەم ییشکانە ی مەراق یینم و پەرژیمە سەر
سپاس و پیزانینم بو ئەوانە ی باسکی هیز و هەتوانم بوون و دەستی
یارمەتیان گرتم.

جاریکیان برای شیرین و لە بەردلانم "حوسین سەتاری" وە ک هەموو
جاری لە دەلاقە ی دلسوزیەو وە وتی؛ رەزا ئەمجار کە هاتیەو وە حەز
ئە کەم فەرهادنامە لە بەندی کوتە کاغەز و لەت و پەتی و بڵاوی
دەربینی و کوپیان بکەیتەو وە. سپاسی ئە و ئازیزە ئە کەم کە دوای ماوێ

چهن سال، كه لكه له ی ئەم كارە ی له دڵما هه ژاند و هه ر ئەویش بوو
تۆمى ئەم بیرو كه یه ی به میشكندا پێژاند.

زۆر سپاسى گه و ره یی و لیوړ دوویى براى هه ره به پړزو د لسوژم كاك
"راشد نه سیری" "سنة" ئە كه م كه به تاقه تیكى زۆره وه پیتی بو چنیم و
په ره ی بو رازاندمه وه و یارمه تی زۆرى دام.

زۆر سپاسى ماموستای به توانا و شاره زا "سەید به هائه دینی حوسینی"
"سنة" ئە كه م كه له ره وتی له چاپ دانى دا بو ئەم لاو ئەو لای بردم و
گه لێك منه تبارى خو ی كردم. هه روه ها سپاسى برام "كاك هوشیار
یووزی" "سنة" ئە كه م كه پێداچوونه وه ی بو كردم وه له ی زۆرى بو
راست كردمه وه.

دهس خو شانه ی هونه رمه ندی گه و ره و په یكه رتاش و نیگار كیشی
لیهاتوو "كاك لوقمان كه ریمی" "سه قز" و خیزانه كه ی خوشكه ئامینه
فه یزی "چیمه ن ئە كه م نه خشی سه ر به رگیان بو نه خشاندم وله هه موو
ئاموژگاری و یارمه تیكى خو یان بیبهش و بیوهریان نه كردم.

دهستی یارمه تی خانه واده كه م، دایك و خوشك و برا و كهس و
كاریشم ئە گووشم كه له هه یج یارمه تیكى مادی و مه عنه وی خو یان،
دریغان لی نه كردم و پالپشتی ته وایان كردم.

فهره‌ادنامه‌ش پِشکەش به هه‌موو شی‌عرخوینیکی کورد ئە‌که‌م به‌و
هیوایه‌ی به‌رکوڵیک بی‌بو پِشخوانی کتیی‌خانه‌ی کوردی و تکا له
خاوه‌ن رایان و لیزانان ئە‌که‌م له ئاموژگاری و رینموونی و رخنه‌ی
خویان بی‌ه‌شم نه‌که‌ن.

منه‌تباری ئە‌و که‌سانه‌م به‌چاوی ورده‌وه له‌م نامیلکه‌یه‌ برپوانن، منیش
وه‌کوو برای خویان بزائن، ئە‌م به‌ره‌مه‌ به‌ بیژنگی لی‌هاتوویی بیژنه‌وه و
هه‌له‌کانم پی‌بیژنه‌وه.

ره‌زا نووری پوور زستانی ۸۷ - سه‌قز

rezanouripour@yahoo.com

ناوه روک

- ٢٥ گری پووچکه
 ٢٦ بانگه واز
 ٢٧ کاره سات
 ٢٧ په یامیک بو شیرین
 ٢٨ شه وان بیداران
 ٢٩ نیگه رانیه کانی فه رهاد
 ٢٩ گله یی بیت
 ٣٠ مه سیله
 ٣٢ ده مامک
 ٣٣ زاله کانی فه رهاد
 ٣٧ من کیم
 ٣٩ ئایدو لوژیا کانی فه رهاد
 ٤٣ سیزده به دهر
 ٤٤ فه لسه فه ی ژین
 ٤٥ فه رهاد و شیعر و شانو

- ۴۷ شیرینه هه‌وار
- ۵۰ له جیژوانی ئه‌مجاره‌مان
- ۵۴ شیتانه‌کانی فه‌ره‌اد
- ۵۷ باشه‌کانی فه‌ره‌اد
- ۶۱ زانکو‌کانی فه‌ره‌اد
- ۶۳ دیارییه‌کانی فه‌ره‌اد
- ۶۵ ساقیانه‌کانی فه‌ره‌اد
- ۶۹ بیره‌وه‌رییه‌کانی فه‌ره‌اد
- ۷۳ کووده‌تا
- ۷۵ خو‌من وه‌ک تو‌نیم
- ۷۶ شیرین ئاگات له‌خو‌ت بی
- ۷۷ زنجیره‌ی تاوان و سزا بو‌چی؟
- ۷۸ له‌مه‌کته‌بخانه‌ی شیرین دا
- ۸۱ شی‌عره‌کانی فه‌ره‌اد
- ۹۰ مه‌مده‌به‌ده‌س مالاوایی

نامه

فهرست

گری پووچکه^۱

فرمیسکی قه له م له ده فری خامه
بوون به و نامه ی قه ت نه خوینرایه وه
قولینگی هه نگاو بیستوونی شهرم ئه پروو خینی^۷
عفریته ی "نا" فهرهادی سهردهم ئه مرینی^۷
ئه ی خه لکی سهر گوی ئه م زهویه
فهرهاد سهری هه لدایه وه

فه ر

ره

هاد

زا

^۱ نالای فهرهاد

عه شق عه شق

کَیْه رِیْگر؟

چِروک چِروک

کَیْه گوِیْگر؟

له جیهانی ئه لو ئه لو و ته له فیزیوَن و سه ته لایت

کَیْ حه ز ئه کا من باسی چِروکی بو بکه م؟

حه یرانی دلداری بچرم

چِروک چِروک

کَیْه گوِیْگر؟

کَیْ حه ز ئه کا باسی فه رهادی سه رده م که م؟

قولینگى یادی ئه و جاره له سینگی کامه ییستوون ده م؟

عه شق عه شق

کَیْه رِیْگر؟

...

کاره سات

سه د مخابن

به هاتنی هر فهرهادیک

بیستوونیکیش سه ره لَدینی

عه شقی فهرهادی ته م ده مه

خه می نانه ته یسو وِئینی

په یامیک بو شیرین

دلنیا به شیرینه خوین شیرینه که م

دلی فهرهاد جگه له تو

جیگای که سیکی تر نیه

زویر مه به

چاو ته ر مه که
باخی وشکه ل ریژنه بارانی بو چیه؟!

شهوان بیداران

که منال بووم وام ته زانی له شهوانی نهنگوسته چاو
ته نیا دزه کان بیدارن به شهو
به لام له وه تای یه خسیره دلم له بهندی کوټ و زنجیری توټا
له قامووسی شهو بیدارانا
عاشقیش بوته شهو گه ری بی خه و

نیگه رانیه کانی فره‌هاد

نیگه ران نیم له وهی نامه‌ی پر چه ز و تاسه م ئه سووتینی
گه لای عومری تازه لاویم
به نه زانی بیوه فایی ئه وه رینی
به لام گیانه نیگه رانم
زور نیگه رانم هه ر وه ک ئه وهی که له لای من مردییتی
هه رزه کاریک دلی بو خوی بردییتی

گله‌یی بیت

شیرین دلدار
ئه و تنوکه فرمیسکانه‌ی گلار گلار

له چاوانت ته تكيڼه خوار
 ته يخه وينم بو شه رابی عه شقيكي نوی
 که من هه موو شه قام و شاری دلمت
 بو لپا و لپي کزه و کسپه ی گورانۍ کرد
 ته ی تو چت دی؟
 له کولانه به قور گیراوه که ی دلۍ
 سوزه ييکت
 ته نیا و ته نیا سوزه ييکت ره وا نه دی؟!

مه سيله

ته وه چیه؟
 وه ک عه ر عه ره
 دار نيه

لام گه وره یه

شار نیه

زور گه ستوومی

مار نیه

ئه و کاته ی بووم به ملوانکه و پیچرامه گهردنی

پچراندمی

که بووم به که زیه و ئالوزامه ئامیزی

پساندمی

بووم به شیعریک، نه یخویندمه وه

دراندمی

کاتی تاسه ی بالایم کرد نه یدواندم

تاساندمی

بووم به پاساری گويسوانی، دانی نه دام

فراندمی

...

ئه وه چیه ؟

(نه داره ، نه بالنده یه)

ئەو ە كچ نيه، درنده يه

ئەو ە كچ نيه ، درنده يه

دهمامك^۲

بيستوومه ئەلّين گريان گچكه له مه كرى ژنه
فرميسك و عه شقى درو ئافه تي دلى منه
ده برو فرميسكه كانت لاي يه كى دى هه لريژه
گهر هه زيكي منت بوو له گوري دل بينيژه
گرياني ژنه لاي من بائيك و دوو هه وايه
فرميسكى ژن و باييك لاي من وه كووي هه ك وايه

^۲ ناوه روكي نهم به شه له حه قى هه موو ژنيكدا ته و او نيه، به لكوو نهمه ته نيا باس له فرميسك و عه شقيكي درو
ئه كات كه نه زمووني تاكه كه سي فهرهاده.

زاله کانی فەرهاد «تهوسین»

قوربانت بٲم بمخنکینه

دهس بنی گهرووم

بمتاسینه

دهخیلت بٲم حهوتووی ژهمی نانم بهری

ماله که ی خوٲم بکه زیندانم

کاری بکه له بیرم چی که ئینسانم

ئهوین بوٲم یاساغ و بقهیه

ژن بهس بوٲم مالی توٲم رهونهقه

لای ئیمه هاژه و گقهیه

تکا ئه کهم دیاری بکه که بیر له چی بکه مهوه

فیرم بکه چلوٲم بژیم

خهرمانی ژینی خوٲم به لای کام ره شه با هه لده مهوه

تکا ده کهم دیاری بکه پینوینه کهم له کوی راخه م

روو گهی کرپنوشی ئهم جارم کام لاییت و

سه‌ری سوژدهم به‌ره و کامه ته‌لاری پیروژت داخه‌م
 ده‌ستت بینه با رایو^۶سم
 من نو^۶که‌ره که‌ی ئەم ده‌مه
 قه‌ره‌واشه که‌ی ئەم چاخه‌م
 وانه کانم ئەلیمه‌وه^۳
 نه‌خوازه‌لا له بیریان که‌م
 له بیرری خو^۶میان به‌رمه‌وه
 به‌هار؛
 چه‌په‌لترین وه‌رزی ساله
 گول؛
 دیو‌جامه‌ی جنو^۶که‌یه
 کچ؛
 بو^۶ تو^۶ نه‌بی^۶ تورش و تاله
 مانگه‌شه‌ویش؛
 دروویی^۶ زل

^۳ بو^۶ دانانی ئەم به‌شه له دوایین به‌شی شیعری ناوداری عه شق و نازادی مامو^۶ستا هه‌مین که‌لک و ئیلهام و ده‌رگرتوه

شیعری تهر^۷؛

خه ونه، خه یال^۷

باده ش؛

بو تو^۷، لای من رهنجیکی به تال^۷

هیچم ناوی^۷

هه رچی هه یه پیشکesh به تو^۷

ژیانی بی^۷ بژیم بو تو^۷

زیاده له سهر

هه ز شه ش دانگی کانی ژیان

ته مه ن در یژی خدر بو تو^۷

ئه وه ش هه مه فراوانه

سپاس له خوا

شو کر بو تو^۷

بو خو^۷ت وا بارت هیناوم ئاسووده یی ئه متوفینی^۷

رجا ئه که م فی^۷ری خو^۷را گریم بکه

^۴ سته یی وته نی سیف سوور بو دهس کور خان خاصه

نه وه ك كاتى توند ليم نه دهى
 هه را و گاله م بتره نجيني
 مه گه ر نازانى تا هه تاو قرچهى نه هاويته سهرم
 باخى بهرى من پيناگات؟!
 مه گه ر نازانى تا نه مرم
 فه رهاد هه رگيز سهر هه لنادات؟!^۵
 چاك نه زانم له هه ركوى بى قابيزى روحي من توى
 تكا نه كه م بمخنكيه
 چه يفه سيداره خه سار بن
 دايان بنى بو روژى خوى
 بوونه وه ريكم هيچ نه زان
 گيل و گه وج و ئاماتور
 چه يفه بژيم
 دهى بمكوژه
 دهى ديكتاتور
 دهى ديكتاتور

^۵ بوئاگادارى زورتر له م بابهت و باوه ربه بروانه بهشى "نايدولوزياكانى فه رهاد"

من کیم؟

« فەرھاد لە خوێ رانە مینی »

خو من وە لی دیوانە نیم ناوت وە ک شەم لە دنیا دا بزپنم
خو بیتھوقین نیم لە بو ئە لیزایت دا بترینم
خو حەسەن زیرە کیش نیم
هەموو روژیک لە گورانییک دا بتخوینم
خو من...

من رەزام و ناوی بەرزت هەموو روژی
وە کوو جامی شەراب ئە خو مەو
خو ناویرم ناوت ببەم
بویە لە تویی ئەم شیعەرە ما
بە ئیھامیک ئە تشارمەو
من لە جەرگە ی خیلی فەرھادم
ئاویە ریش بیستوون ئە کەم

له سه يرانی ئەم عه شقه ما
 شان له شانی قه یس و کا که مه م و شیخی سه نعان ئەدهم
 من سکر تیری هه لۆم
 پاسه وانی قه لم
 له ئاسمانی به رزه فریا
 بالنده ییکی بی په لم
 ئیمه شه هیدانی زیندووین
 گهرچی ماوین به لام مردووین
 هه رکه ده ژین و ده بینم به کاری هیچیک ناین
 ئەلیم خوزگه
 خوزگه به ردیک له دهستی منالیکی فه له ستینی باین
 گهر شیرین بام؛
 ته شی جوانی تۆم ده رست
 ئە گهر بت په رست بام؛
 قه له میکم ده په رست
 عه شق کار و پیشه ی منه
 له لای من وه فا و دلداری

خو بهخت کردن و فیداکاری
هیمای گولی دهسته چنه
پهروه ردهی باخی ئاره زووی بهدی نه هاتووی بیدام
عاشقیکم له م سه رده مه
من فهرهادم
من فهرهادم

ئایدۆلۆژیایکانی فهرهاد

هه لاله و سوینسن و به بیوون
روژیک میوان داری بهی بوون
که دی عاشقیکی ریوار
په سه ندی کرد ئهم دیمه نه و برپاری دا
دهسته چنی گولاله و بهی بکا به دیاری بو دلدار

هه لاله و سويسن و به ييوون
به يی پر چنگی شه که ر ليو
بوون به ميواني دهستی شیرين دل به ريکی نازدار
ئىستا رزگار و نازادن
لايان ته و فيريکی نيه و هرزی زستان بی يان به هار
ئه و روژهی وا به ره و پیری بوون و مانا
بو پیشوازی دهستی دلدار
بوون به ئیکسیری یادگار
په رژینی مهرگ
پاراستی ژینی تا هه تایی
مهرگ بوو به بيانوو ییک بو رزگاری بی کو تایی

...

شیرين دلدار
مهرگ يانی هیوا و ئامانج
ری چاره بو گه رانه وه

سه و داييكي پر له قازانج
 شيوهن ياني پيکه نيني^۶ که بو خوشی کاتي مه رگ
 سه ر له دلی مرو^۷ف^۸ ئه کات
 مه رگ هه ر ئه و به^۹ لینه یه
 که من به ره و ژيان ئه بات
 ئه سرینی مه رگ بارانیکه
 که گورانی ژيانه وه به گو^{۱۰}یی من و تو^{۱۱}دا ئه چری^{۱۲}
 هه ر که س مانای مه رگی زانی
 روژی^{۱۳} هه زار که رهت ئه مری^{۱۴}

...

مه رگ ئالای ئازادیه
 چوپی^{۱۵} چه مه ر سه مای خوشی
 نوی^{۱۶} بوونه وه ی ژيانیکی پر تو و کاوه
 ئه گه رچی ئیستا فه ره ادیش له گو^{۱۷}می ژیندا خنکاوه
 به لام نائومید و مه لوول نیه

خو^۶ در گای مه رگ دانه خراوه

...

شیرین دلدار

له دهستی خو^۶ت جوان پروانه

هه لاله و سو^۶یسن و به بیوون

له پاش مه رگ

گورانی بو^۶ عه شق ئه لینه وه

ئیستا بهی وه کوو شه مامه

له دهستت دا ئه خو^۶لینه وه

(سلاو مه رگ

سپاس عه شق)^۶

^۶ بو^۶ زانیاری زیاتر پروانه به شی "زآله کانی فهرهاد"

سینده به دهر

ئه م ژيانه كه سينده يه
روژی جاری به دهری كه!
كه جه غزی گوی ئه م جیهانه
ده سپیك و دواپیكي یه كن
قولبه سته ی نیوان قوتری یه ك وه هم و دوو نه بوونین
له و كاته وه ی مرو له مه مكي دایك ئه برپته وه
هه تا مه مكي مهرگی له زار نه نیی
به هیچ كه س ژیر نایته وه

...

هو كاله به ی
لیم ئه پرسى بوچی منیش خه می به رژه وه ندی ناخوّم
هه ر وه ك بلیی دل له حاستی زیوی ژیان دا مردوه
مه گه ر نه موت شیرینه كه م
چوّن به كانی ژین دانوو سینم؟
كه له میژه سینده ی خوّم به دهر كردوه

فہرستہ فہی ژین

ہہرگیز لہ مہرگ نہ ترساوم

بو تازہ بوو کی ٹہم ژیانہ

وہ ک زاواییکی خہ ساوم

بہ لام باوان

ٹہ گہر عہ شق گرووی مان و نہ مانم بی

بو ٹہم ژینہ سہد جار ٹہ مرم

قہ زای ٹہ خہم لہ دوو چاوم

فهرهاد و شیعړ و شانو^۷

(I)

ره شه با دی^۷ و منیش ته نیا
له خه مخانه ی ژووره که م دا تنوک تنوک^۷
فرمیسک و ژان
له یانه که م ئه بنه میوان
مه لی ئاوات بو چلی^۷ حه ز ئه به مه وه

(II)

پول پول کچان و کیزولان^۷
دینه وه بو نیو میر گولان و میر گینان^۷

^۷ نه م به شه کاتی خو ی له حه و ته نامه ی ئاویه رله ژیرناوی شیعړه شانو^۷ له چاپ درا و هه روه ها له شه وه شیعړی قیان^۷ دا خو یرا وه ته وه.

دهستم له بنا گویچکه م ناوه
 گوزهی سوور و ئاوی شهوی
 بی پسانه وه دهنگ هه ئه برم
 ده م به خالانت کهوی
 خاتوونه لورکی و هه موو کچانی خه یالم
 دینه سه ما و
 ده سگیرانم چوپی ئه وین ئه شه کینی
 ئیتر منیش بو خوم نابم
 گهر یار لیو بی ئه من بزه و
 ئه و گونا بی منیش خالم

(III)

له نا کاو دهنگی رامدینی
 ره شه با دی و منیش ته نیا
 بایه قوژیکیش ئه قیزینی

شیرینه هه‌وار

که بو هه‌وار چووی
قه‌تاره‌ی فرمیسک سهری کرده ناو چاوه‌کانمه‌وه
بوون به کاروانی به‌ره‌و ئازوان
ته‌می هه‌ناسه‌م له سهر لووتکه‌ی کیو
له بن قوژبن و که‌ل و دی‌بنار
ره‌شمالی هه‌لدا
روحم چوله‌که‌ی بن گو‌یسوانی ته‌گریجه‌کانت
له سهر پرچی ره‌ش
له تاوتویی تالیک کرایه‌میوان
کازیوه‌ی هه‌وار، شه‌فه‌قی مه‌غریب
له خوینی دلی من پاراو ته‌بن
باسوور داگه‌رپین دیمه‌نی ئاسو‌ی نیگای خو‌مارت
هه‌ر چیم لا هه‌یه ته‌یکه‌م به مه‌یت‌هر
با بن به‌هاورپی ریکه‌ی هه‌وارت

خو ئترمنیش لای خوّم نه ماوم
هەر وه ک کوچه ری به شوینتا ویله
لیت ناتروو کی پیلووی دووچاوم

...

ئه واهه سته شم شاریکی چوله
ئه گه ری بی هو

وه ک له پی ده سته
که سی تیا نه ئه م شاره بی تو

...

باوانه که م ؛

له بیرت دی ئیواره ته گیری پایزه هه وار

که پیم وتی

گه لای هه ستم هی دی هی دی وا له سیداره ی نامویی ئه دری؟

ئیستا چنووړ لوول و په شیو

به دوا ی زولفت دا گونای خو ئه رنی

وه نه وشه ش مل که چ

چه مه ری خالی سه ر لیو ئه گه رنی

له هیجره تی ئەم ههواره

روژمیری عه شق دایه ریژم

له گهل وه یشوومه ی هیجرانا

دیوزمه ی خه فته ته چوینم،

ته رمی دلتهنگی ته نیژم

ههواره کهت سه رچاوه یه

بو بژیوی و بووژانه وه ی فهره حی و دلخوشی ههریم

ده سا خیه ته کهت هه لده

شیرین یاخوا

له دهوری هه وارت گه رییم

تو وشه م بووی، هوئراوهم بووی

بووی به چیروک

له وده مه یدا بو هه وار چووی

باوانه که م؛

من شاعیریکی نه زان نیم، کیشی شیعرم لی بگوری

که ده‌بینی هونراوه که م له سه رکیشی خو^ی نه‌ماوه
چاک بزانه له خه‌فه‌تی هه‌واره‌که‌ت،
له مه‌ینه‌تی ئەم هیجرانه گیان پسینه
ئێجگار سه‌رم لی شیواوه

له جیژوانی ئەمجاره‌مان

شیرین دلدار
له جیژوانی ئەمجاره‌مان باسی ره‌نگه‌کانم بو^بکه
نامو^و کراوم له هه‌رچی سوور و شین و ئال^و و وال^ه
که هاتمه‌لات
بمناسینه به رو^وخی سه‌وزاییه‌کان
رزگارم که له زیندانی دزیوی زه‌رده‌لی
شه‌که‌تاوم له‌حه‌ساری بی^ی ئامانجی

زۆر بېزارم لەم ژيانە کرچ و کالە
بەلّین ئەدەم

لە جیژوانی ئەمجارەمان

منیش باسی دلوڤانی میخە که بێگەردەکانی

سەر سینگى دایکمت بو بکەم

لە فەلسەفەى هەنارەکان بدویم

تارای تریفەى مانگەشەو بکیشمە سەر ئەم جیژوانە

تەژیت ئەکەم لە دلداری

دەستە خوشکی شیعر و ستران

ئاویزانی ئامیزت ئەکەم

ئەى خوا لەم ئاگر بارانە

گۆبەرۆکی هونراوەکان لە بەروکی خەیاڵت ئەدەم

هەرچی نەوتراوی سۆزە ئەدرکینم

خشلی نەخشای مرواری وشەکانم

ئەکەم بە لەرزانهى هەورى لارى سەرۆینەکەت

هۆبەى هەرچی ئارەزوومە

بەرەو رووگەى خەرمانەى مانگى گونات هەلئەدەم

په نجه کانم له گو^۱ ناکه ن
 شمشالی چیت بو^۲ بژینم؟
 قه^۳ له مه که م گواره ی ییده نگی له گو^۴ یه
 کامه وشه ت به شیعره وه بو^۵ بنوینم؟
 که نه مزانی به چ زمانی^۶ بتدوینم
 به گورانی دیمه وه گو^۷
 به خوړه تاوی ئاوازیک^۸ ئاسمانی خو^۹ شه ویستیمان سامال^{۱۰} ته که م
 "له ناو جو^{۱۱} لانه ی دل^{۱۲} مدا
 وه کوو ساوا ته تلاوینم"
 شیرینه سه وزه
 دانه ی هه ناری
 روومه ت گولی شه وچرای دیوه خانی دل^{۱۳}
 دهسته و له ملانی هی^{۱۴} شووی ته گریجه ی شیواوت^{۱۵} ته بم
 له بهر قاپی خو^{۱۶} شه ویستیت کر^{۱۷} نوش ته به م
 هه تا روژی^{۱۸} ته و روژه مان ئاوا ده بی^{۱۹}

که توش هاتی
 بزوینه بزه ی لیوان
 بملاوینه به باسکی ناسکی دلدار ی
 مالی باوکت ئاوا ده بی^۶
 هینده ی تاسه و خه می دووریت
 له جیژوانمان، که ین و به ینی دلداریمان
 دیته هه ویلی رامووسین
 چلو ن بلیم باوانه که م
 ئاقاری جیژوانه که ی ئه مجاره مان ئاوا ده بی^۶

شیتانه کانی فره‌هاد «خه لسه‌ی نه‌وین»^۸

هه‌ور، هه‌ور

تنوکی^۷ بوو

من ویستم له دلی ئاسماندا بشنیته‌وه

(هه‌ی هه‌ناران و مه‌ناران

یا خو^۷م دابکه‌مه باران)

ئه‌وه من بووم شیوه‌ی شیرینم ئافراند

هه‌ر منیش بووم

چیروکی فره‌هادم خولقاند

ئیمه نه‌مانده‌ویست ره‌سمی عه‌شق کویر بیته‌وه

”عه‌شق عه‌شق، چیروک^۷ چیروک^۷“^۹

(اَلَسْتُ بِرَبِّکُمْ...)

^۸ نهم به‌شه بریتیه له شطحیاتی/شه‌تجیاتی فره‌هاد

^۹ ئاماژه‌یه بو به‌شی بانگه‌واز

له هه زره تی باره گای من

قورپی فرهادیان شیلا

هه ر له شیلهی روّحی خویشم

توومی هه بوونیم داوه شاند

ئه و سا، مه زرای جه سته م کیلا

(ما اعظم شأنی...)

من بووم تاقه داری ریگهی هه واریشم رواند

هه ر منیش بووم

عه شقی دلی فرهادیسم دواند

تا هه له ی عصیانی فرهاد

بکه م به بیانووی "هبوط"

له مه ودای دوو جه ژنی قوربان

ئیمه ئاوه ها زه ویمان

بو را بوونه وهی مشیانه ی عه شقیکی پیروژ هه لخراند

(تبارک لی...)

اَنَا...

اَنَا...

اَنَا أَل..

•
•
•

هه ی هه ی

خو من شیت نیم وه کوو چه لاج

قسه ی ده می خو من نه زانم

کاری بکه م بی مننه کانی من نه ناس

رق هه لگرن

بمدن له خاج

باشه کانی فەرهاد^{۱۰}

باری گوناح قورسی کردووم

له کرده وهم په شیمانم

ئه‌ی خوایه گیان

له پیش ئه‌وه‌ی ناوی شیرین بکه‌ی به ویردی زمانم

باری گوناحم سوو کتر که

چاو له تاوانم بپوشه

بشوره وه هه‌له‌ کانم



خوایه شیرین ئوغر ئه‌ کات

پیشان وتووم بارگه‌ی بو هه‌وار پیکناوه

له‌وساوه عه‌زمی باری کرد

^{۱۰} "باشه" له ریشه‌ی باش به مانای "چاک و خاس" وه‌رگیراوه. باشه بریتیه له‌و ویرد و ئه‌وردانه‌ی که فەرهاد تیایدا له به‌ری خوا ئه‌پارێتیه‌وه و دوعا و سکالا نه‌کات. به‌کوێ دوعا و ئه‌وراده‌کانی فەرهاد ئه‌کوتری "باشه‌کانی فەرهاد"

سه قز چوله وه ك له پي دهست
 يه كسه ر بیکه سه ئه م ناوه
 خوايه بیهري دیداری به ژنی شیرین گیانم نه که ی
 له هه واری ئه مجاره که ی
 ئه گهر چه رخی چه پ ده گهر ی و
 دهوری دهوران دهوری ماوه



ئه ی خوايه گیان
 ئه و دوو چاوه ی پیت به خشیوم
 دونیای روونی پی بینم
 هینده ی عومر یکه گریان
 بارته قای گریان و شینم
 خوايه:
 چاوم بوچین خه ساری فرمیسکان و ئه سرین بی
 پیشکه شی هه زره تی تو بی
 بیکه به فیدای شیرینم

□
 خوايه شیرينم لی نه بان نه که ی
 لیم نه شاریه وه دوو دیده ی مه خموور
 به زه ییت بی به دلی شیواوم
 روژگارم شه وه
 شه وتری مه که
 نه یکه ی به ده یجوور
 بیکه به خاتر خوینی حله بجه
 بوخاتر ده شتی سووری شاره زوور

□

ئه ی خوايه گیان
 ناسپاسی ژینی ناکه م پیت به خشیوم
 نه یکه ی به تاوان و غه درم
 داواکارم کاتی مهرگم خاکی سه ریگه ی شیرین بم
 ئه گهر هات و لیم رابووری
 دهستی داوینه که ی بگرم
 گهر نه زانم بو کی بژیم
 خو ئه زانم بوچی بمرم

ئەي خوايه گيان

شيرين بوته ژيواري ژين و ژيانم

خولقاوي توّم

به لام له دهستي شيرينه هيز و هزر و گور و گيانم

شيرين نه بي تراويلكه يه هه لديرى ته مه ن

ده باقه زاوه گيرى عومرى شيرين بم

ئاخر به بي ئەو من ناموى له شم

بوونه وه ريكي بي ناو نيشانم

خوايه:

به دلى شكاو هانام بو بارگه ي به رزت هيناوه

نزا و زاله م قبول بكه

چاوى خيرت له دهستم بي و

ليم وه ريگره دو عاكانم

زانکۆکانی فەرهاد

خۆت ئیلهامی شیعرت کردم
هه‌رخویشت بووی
بو دیاری نادیا ری
حه‌رف و پیت و وشه‌ت بر دم
داره‌داره‌ی دل‌داریشم
له‌مه‌دره‌سه‌ی یادی خۆتا پیره‌و که بوو
ئه‌لف و بیی ئولفه‌تی له‌نجه‌ش
له‌حوجره‌ی به‌رزی بال‌اتا
حونجی ئه‌کرا
کو‌رپه‌له‌ی هه‌ست و نه‌ستیشم له‌باوه‌شی جیژوانتدا
بو سه‌یری باخی به‌ی ئه‌برا
سالانی‌کیش
له‌پشت کنکووری نیگاتا

به فرمیسک و شه و بیداری
 هەر له زانکووی چاره نووسی بی دهره تان
 دهرست دادام و
 لای خوٚت فیربووم دهرسی ئه وین و دلداري
 وانه کانم دوو کتییان له سه ر مهینه ت
 دوانی تریش درم ناسی ^{۱۱} بیستوون ئه لێن
 سی کتیش ئانالیزی فرمیسکم فیر ئه که ن
 په رتوو کی پرتوو کاوی خهم
 له ته لیسمی چاوت ئه دوین
 ئیتر هه رچی شیعرم هه بیت
 هه رچی شوهری شوهره کاتی شه ونخونی و بیخه ویمه
 له ژیر سایه ی بالات ئه پروین
 دوو وانه شم رامده هینن له یاسای هیجران و گریان
 ئه وسا ئه بمه پسپوری عه شق
 ئه بم به ماموستای قیان

Pathology ^{۱۱}

ديارييه کاني فهرهاد^{۱۲}

له بيرم دى^۶ که پیت و تم
بو^۶ سه فهره که ی ئه مجاره
له نه وروزی ئه م به هاره
ديارييکم بو^۶ بهينه
په سەندی یادگار
له رهنگی خو^۶ر، چه شنی هه تاو
وه کوو داره وشکه له کان
که چاوه رین بو^۶ تو^۶زی ئاو
وه ک مانگه شه و زه رد و زه عیف
به لام قیبله ی دلداران

^{۱۲} بو نووسینی ئه م به شه له ئیکه له ی سی شیعری ماموستایان په شیو، فایه ق بیکهس و شه ریف که لکم وه رگرتوه. ئه م به شه ی فهرهاده نامه ش کاتی خو ی له جهوته نامه ی ئاویه ر وه ره ها بلا فوکی بیرو که دا بلاو کرایه وه.

هين خوراگر بي و به رزه مژ
تينووی بيت و هه رگيز نه نالي بو باران
تازايه تي له ميژووی کاوه دزيبي
وه کوو هيوای گوئی زريبار
به چوخه که ت عاره قت له بوی سريبي
ديارييکم بو بهينه هه لیواسم
وه کوو پیناسه که ی ميژوو
چاوی لی بکه م خوم بناسم
وه ک گورانی دلی خومی پی بدوينم
له بیرم بی
که هاتمه وه
چه پکی گوله هیرو ت بو بهينم

ساقیانه کانی فره‌هاد

ساقی وه‌ره ده‌خیلِت بَم

خه‌م برِستی لی برِیوم

ئازار سه‌ری کردو ته دل

ده‌سا وه‌ره

هه‌تا تاوی ده‌وران داوی نه‌داین

هه‌لینه شیلاین به‌یه‌کا و نه‌یکردووینه ته‌وه به‌گل



ساقی وه‌ره په‌شیوه شیوه‌ی شیواوم

له‌روخسارم رابمینه

ره‌نگی زه‌ردم ئیشاره‌ته

به‌ته‌ونی تاوی ئه‌وین و

ته‌شه‌نای ناسور ته‌نراوم



ساقی وهره به ربه یانه
 سه لای کازیوه ره واندی
 شه وه زهنگی ئه م شه وه
 به خوشی شای شه که ر لئوان
 ده توش وهره سه رمه ستم که
 هه تا شیرین مهستی خه وه



ساقی
 قسه ی راست ئه وی؟
 سا گوی بگره له منت که وی
 له م کوئه زامه ی له دلمه
 ئه لئین به مه ی چا ده بمه وه
 له من مه گره به وه ی ده یلیم
 — و توویانه مهستی و راستی —
 ئه و قسه م لا ئه فسانه یه

کاتی^۷ بمرم

به زامی شیرینه ده مرم

له قیامه تیش

به یادی ئه و راده بمه وه



ساقی کاتی^۷ سه رخوش ئه بم

گشت خه مه کان دینه وه سو^۷

چاره ی خه مم به مه ی نا کری^۷

دهستی من و داوینی تو^۷

پیک له سه ر پیک میوانم که به مه ی

ئا گر به رده له جه رگ و دل^۷ و هه ناوم

سپاسی خوا

به خته وه ری پی^۷ به خشیوم

سه و دای شیرین له سه رمایه

به ئاگری عه شقی ئه ویشه سووتاوم



ساقی؛

ده سا و هره بمسووتینه

هرچی مهیت له مه یخانه ههیه

له دهفر و پیاله و جامی که

روو له من که و له خیلی بیخه مان واز بهینه



ساقی مه ته لۆکی ژیان لای من روونه

ولامی ئەم پرسیاره

خو ته وژمی بهربا نیه

چاک دهیزانم هوکه ی ئەم بوون و نه بوونه

هرچی ههیه له دیروکی ئەم کهونه کوڤ و دیرینه

هرچی دهسکردی خیلقه ته

ئه وهی ناوت ناوه ژیان

ته نیا یادگاری پرشنگی تیشکیکی عه شقی شیرینه

بیرو و وریه کانی فەرهاد

« له رابردوو و وریه بو ئیستا و داهاتوو »

که له بیستوون گه پامه وه

له ته وافی ماله که تان

— له کولانی بی مروه تان

له مهروه ی جیژوانیکدا

به ره و سه فای بزه ییکت

رووم کرده روو گهی هه وارت

دهسته و نه زهر

له بهر قاپی پیری موغان

نزام ئه کرد بو دیدارت

کویری چاوی فەرهاد کوژان

حهوت جار ره جمی فیراق ئه کهم

له باتی دوو جهژنی قوربان

نه زری تیله ی دوو چاوه کهت

ساقه سهری ویردی "باشه"

قوچی تهمه نی لاویتی له تیخی قوربانی ئه دهم

له مه راقی جیژوانیکدا

له تاسهی دیداری رووتا چاو ئه برمه درگا و بانت

— چه نده خوشه میوانم بی

یا من بیم به میوانت —

ئیتا چاوم که چاوه رپی دیداریکه

له هه سره تی دیتنی دیمه نی بالات

له ئاهی خوزگهی بی سنوور

بو لانکو له ی هه وانه وهی نیگاییکت

دهسته وداوینی ئاسمانم

ئه و کاته بیی

خونچه ی وشه م ده پشکوینی

ئه گهر برۆی

شه هید ئه بن شیعره کانم

...

له م چه مه را گيان پسيٰنه

«تهى كهى دارى به زه يى خواوه ند دٲته بهر»^{۱۳}

چاوم سوٰماى نه ما له ته مه ناى به ژنى شيرين

هاوار ئيوه ن و خواتان

بوچى شيرين، ته مروٰ له مال نايٲته ده ر؟!

بوچى شيرين نايٲته ده ر؟!

بوچى

شيرين

نا

يى

ته

داره ك بى

موباره ك بى...

.

.

^{۱۳} له ماموٰستا هيمن موكوريانى

بو کوی^۶ ئەرۋى^۶ به جىم^۶ دىلى^۶

ئەى نازەنینه کەى دایه؟

خوت^۶ ئەزانى ئەو دلەى من هەردەمە لە شوینتایه

لیوی سوور کەن وه ک^۶ دلە کەم

چاوی رەش کەن وه ک^۶ روژگارم

خوا بیزانى^۶

— دوور لە بالات

شیت و هارم

رووت کردە مالى ئەغیار و

یادی^۶ لە من ناکەیتەوه

خوت^۶ وه ک^۶ شازادەى چىروکى^۶ لەم شیعەرە ما ئەحە سیدەوه

فهرهاد کوژان وه سل^٧ ئه نجن ئه نجن ئه کهن
 له جیژوان بیژیان دیته وه
 هه لئه هیلنجن له بوئی بزه و نیگا و دلدارى
 هه رچی شیوه ی هیرو بدات
 به توونی ئاگری ئه بهن
 گهرمه قین، گهرمه بازارى
 گوی^٧ ده ئاخنن
 نه وه کوو ئایه ته کانی فهرهادنامه
 "صراط الحب" یان فیربکات
 نه با سووره تی "زاله" کان
 خوینی "عه شق و ئازادی" بخاته گهر
 به ره و تروپکی ئاره زوو هانیان بدات
 ویستی شیرین له لای ئه وان قیزه ون و ناشیرینه

خوځگيل ته کهن له ته لاهه تی گورانې و بهسته لې ته وین
 حاشا له ته فسانه ی بیستون ته کهن
 چرنوک ته بهن بوچاوی فلهسه فه کانی ته م ژینه
 بو نازان مه لی دلی شیرین
 هه ودا هه ودا هه وار ته برې
 سر له کوچگه ی بیستون ته دات؟
 ته ی نازان شیرینه خوین شیرینه که م
 په رهی میژوو به فرمیسکی غه دری ته وان رهنگین ته کات؟
 له و ده مه ی دا بیستون هه زار
 فه رهاد هه ژار
 فه رهاد کوژان خزانه ته ژووریکې تاریک و چه پهل
 مانیفیستی فه رهاد کوشتن
 یاسای درو و تالان کردن ره شنووس ته کهن
 له حه یبه تی هه لدانه وه ی چروې جهسته ی پاکی فه رهاد
 بیستون بیستون خه م به کوډلی فه رهاد ته دهن
 خه م به گژي فه رهاد ته دهن

خو من وه ک تو نیم

من ناتوانم وه کوو تو بم
جیت بهیلم له هه واری بی هاوارا
خونچه ی عه شقیک نه پشکوینم
له قات و قری پائیزی تاقه داری بی به هارا
من ناتوانم قه لای شادیت بروخینم
هه رچی پشگیلی دلخوشیت هه شار دابوو
بی به زه بیانه بیچوینم
له دهستم نایی گهردی ری هیچ دلداریک بته کینم
نه کا پهره ی دلی له ش ناسکی
یان خود شوخیک بژا کینم
من ناویرم هه ست و نهستی هه تاوی بن هه ناوی که س
بدهم له سیداره ی مه غریب
نه با ده خیلی هه ناسه ی شین و واوه یلا و رو رو بم
چبکه م به دهستی خوّم نیه
من ناتوانم وه کوو تو بم

شیرین ئاگات له خوٲ بی

تاو تاو له گهل هه ناسه ما

به روخمدا چو ناخه وه

با بزانی زامی سهختی زهختی دووریت

هه رگیز بو من زاخاو نادری

تاو تاو له گهل شنه ی خه یالی بی سنوورمدا

بال بهاوی بو ترۆپکی به رزی ئاسمان

خه مت نه بی له تاوانی ئه وه هه موه بی وه فاییه تا

له ئه م ئازاوه بازاره ی نا حه قیه دا

خوا ناتگری

به لام گیانه ده خیل ت بم

خوٲ له قامووسی دلداری بشاره وه

نه با هه ناسه ی هه نیسک و شیعر و باران

گریه و فرمیسک و جیژوان

کزه ی دلی وشه ی عه شق یه خسیرت کا له ناخمدا

له به رزایی ئاسمانه وه گیژت بدا و بتهاویته وه خواره وه

زنجره‌ی تاوان و سزا بوجی؟!

خوای^۷ی که تو^۷ی به من ناسان

سہوداسہری کام بازار ہوو؟!

کامہ تاوان شیایوی ٹہم سزا بی^۷ برانہ وہیہ

مامه‌له‌ی ئەم دڵداریه

سفتاحی کام چولگه و که لاوه ییکی بازار بوو؟!

شیعر و فرمیسک ویادی تو

تہ لقاویزی گریانمہ

توی که متہر خہم

منیش هه‌لوه‌دای عه‌شق

سہرم سوورہ لہ یاسای خوا

تأخر چلوُن ده کری؟

تو و گونا حه‌ی که تو^۷ نه یکه‌ی

سزا و جزای تاوانمه!

له مه کته بخانه ی شیرین دا

چیروکی ئەم عه شقه ی ئیمه بی کو تابه

له چاره نووسی ئیمه وه ها نوو سراوه:

"ناهیلین سروه ی خه یال بسره وی

چیروکی دلداریتان کو تایی نایه"

...

سه ر ده ر ناکه م!

له که ین و به ینی جه بر و ئیختیاری چه پ گه ردی گه ردوون

بوچی ده گیر ی ئەو گه ر و قینه

بوچی گیر و ده ی عه شقی کمان ئە کات

بوچی دا بران و

بو جوانی دروس ئە کا و ئە لی مه یینه!

کی تاوانباری غه دری هیجرانه؟

ئاخو جه بره و بالی ده کشی به سه ر بیستوونی قینه وه

یاخود ره قییبی نه یاره

یا کوو وه یشوومه ی تالعی رووی نه هاته

یا "خوینی فه رهاده و گوناخی وابه سه ر شیرینه وه" ^{۱۴}

...

تو راستت وت شیرین خانم

قه ده ر داوی خو ی ده ته نی^۷

کزه ده هاو یته دلان

ئه وسا قرچه و کسپه ی ژانی دووری و لیک دابران

چمان له ده س دی به ته نی^۷؟

قه ده ر داوی خو ی بته نی^۷!

ئیمه گیر و ده ی گیزاوی جه برین

بیج بیجه ی ^{۱۵} دهستی گه ری گه ردوونین

^{۱۴} ماموستا ناری

^{۱۵} وه ویلکه یان بوو که شووشه ییکه که ئه کته ریک به دهست شانوی بی ده گیری/عروسک خیمه شب بازی

دهوری گه لاله ی له پیش دارپژاوه مان ته گیرین
به دلی گه ردوون بی
جا نه وسا نه مرین

...

خو عه شق نه بی چی بوونی هه یه؟
تووره ی کام خه رمان خه له و دانی بی
به ره می تیشکی گزنگی عه شق و دلدار ی مه یه
له به سه رهاتی دوایین هه والمان
له گه ل فرمیسک و رقی ته م جاره ی خوشه ویستیمان
خه جاله تی رووی فهره ادا نامه ش بووم
خو نه مده زانی جه بر یاسایه
هه ر به خو رای ی خو م ماندووت ته کرد
به هه له دا چووم
بو هه ر لایی چووم
زور په شیمانم له هه ولی بی سوود

منیش ته سلیمم به دهوری دهوران
ئه وهی که ده ژین بو گه ری گه ردوون به خیر و بیرین
منیش که له بچه ی فه لسه فه ی تو بووم
جوان ده رست دادام ماموستا شیرین

شێعره کانی فه رهاد

شێعره کانم
مه گه ر په پووله بوون
له سه ر بالته نیشته وه و
پیت نه زانی؟
یا خود مومی عه شق
گه ری تی به ردان و
بو نه وروزی دلداریمان بوو سووتانی



ته لیلی کیلی مه زاریکم

ناو و نیشانی که سیکیان له سه ر سینگم هه لکه ندوه؛

هینده ی شیرین دلداری بوه، ژیاوه

که شیرین چوو

چرای عومری کوژاوه ته وه و مردوه



چاوه کانت په ره سیلکه ن

به روژ تا شه و

له ئاسمانی جهسته ی منا هه لده فرن

که شه و دادی

له هیلانه ی دلی مندا ئوقره ده گرن



ٲه برو کانت جووت ٲه یوه ستن

ده ستیان له ده سستی یه ک ناوه

بوٲ دل بردن

ریووار کوشتن



باوانه که م

وا نه زانی مه مکه کانت جووتیٲ سیون به داره وه

بوٲ من ٲه بنه فه لسه فه ی ژین

گورانی عه شقم بوٲ ٲه لٲین

تکا ٲه که م مه یشاره وه

له سایه ی سینه تا خالیٲ

له حه شار گه ی ملوانکه وه

که شاهیدی که ین وبه ینی ته لیسمی بزه و نیگایه

چيروَکی ماچ ئەنووسینی به لّیوی لّیو به باره وه
 که ئەتوانی هه ژانم بیت
 هه رچی هیلاکی عومریکه له جهسته ما رابمالي
 بیه خشی گریاشانی بیستانیکی ئەم شاره وه
 خوا پئی داوی مه یشاره وه
 تکا ئە که م مه یشاره وه



ده وه ره دهی
 دلم وریای ویردی لایه لایه ی شه وانه ته
 ده خیلتم بم
 ئەمجاریش دلم مه شکینه
 جیم مه هیله و
 بو ئەمشه ویش له سه ر سینگى میهره بانى
 له باوه شی کامه رانی
 له پیخه فی پرچی لوولت بمخه وینه

بزر نابم له تاوی سیحری تیلہی چاوه کانت
 غه واره‌ی غه‌دری برژولت نابم
 نامویی شه‌وی گلینه کانت ده یجوورم ناکات
 ئامیژهنم بکه به تالیکی نیگاته‌وه
 ته‌لیسمی ویردی کچینیت نابم
 له باره‌گای ئامیزتدا خوړا گرم
 بو هه‌وه‌سی شه‌مامه‌ییک چوک دا ناده‌م
 ده‌ی ریم بده بادانیشم به‌لاته‌وه
 هو ترووسکه‌ی هیوای ژینم
 له ژیرریژنه بارانی ناز و شه‌رمه‌وه
 ئاژینم که له باوه‌شی خه‌یالتدا
 با ئهم شه‌ویش شه‌وه‌ی خه‌ون و خولیات به‌هیمنی بمباته‌وه

تہ تو^۶ مہ سیلہ ی عہ شقی^۶ کی تہ ژیت له پرساری نامو^۶
 گیزاوم له گیزاوی دا وبوم^۶ هه لنایی^۶
 تو^۶ په نگاوی هه نیسکی^۶ کی
 قه تیس ماوی له فرمی^۶ سکم
 تو^۶ سه مفونیای ئاوازی^۶ کی
 سووتای له تهنووره ی سازم
 تو^۶ موسیقای گورانی^۶ کی
 بزرکرای له ئاوازم
 سترانی^۶ کی، هه رچی ئه که م دهنگم نووساوه و بوم^۶ نایی^۶
 تو^۶ وه نه وشه یی ترین چه پکه گوئی^۶ کی
 که سروشتی خودا پیداین
 بیروزترین هیما ی عه شقی بو^۶ روزانی به خته وهری
 په یکهری تو^۶ ئه که م به بت
 بو^۶ یادی به رزی والتاین

هانی^۶ خه نجه رگه ر ده مکوژی^{۱۶}

کوشته ی خو^۶ تم

له کهه وانی بروته وه تیری برژول^۶ بو^۶ دل^۶ ئه به ی!

خو^۶ تو^۶ نه بی

من له سوژی وشه و ئیکسیری عیشه ی حه رف نازانم

شاعیر یکم بی^۶ ناو نیشان

دیره کانم گوش کراوی چرپه ی خو^۶ تن

هه ربو^۶ خو^۶ ت کو^۶ رپه ی ساوای شی^۶ عرم مه لو^۶ تکه ئه که ی!

ئوبال^۶ ئه ستوی خه زانی بیواده ی ته مه نمی

عومری گه نجیم له ریت دانا

ریشته پی^۶ سپی کردم و تانه ی پیری^۶ شم لی^۶ ئه ده ی!؟

^{۱۶} حه سه ن زیره ک

هوّ که نیلی^۶
 توّ نازانی من دلدارم و
 یاد و بیرت جیژوانمه؟
 منی به سته زمان یه خسیری داوی زولف و
 دانه ویله ی خاله کانت پاوانمه
 وانه زانی ئاسو ی نیگام
 بو دیداری به ژن و بالآت هه ته ر نادات
 یاخود بالآی سوزم کورته به بالآی عه شقتدا ناگات
 "له ساردی نیگات
 عه شقم له گوّ ناکات"

شه‌و و شیعر و شیوه‌نی دل سی شینه‌ی شه‌و گاری منن
 خهم و ژان و دهر د و مه‌ینه‌ت، مه‌تاعی بـازاری منن
 له‌و ساوه شیرین رویشتوه و جیی هیشتووم له‌م ته‌نیایه‌دا
 بیوه‌فایی و بی به‌لینی ئاوه‌ژوی ئـازاری منن
 بی تو دونیا له‌ده‌ورم بی هه‌ره‌ست به‌ته‌نیایی ئه‌که‌م
 بی‌که‌سی و بی هاوده‌می دل، هاوسه‌ره‌که‌ی شاری منن
 بارانی فرمی‌سک ده‌باری به‌سه‌ر مه‌زرای رووم‌ه‌تم‌دا
 لیو به‌باری و باری مه‌ینه‌ت سه‌رباره‌که‌ی باری منن
 یادی به‌خی‌رچاوه‌کانت چاووگی شیعر و غه‌زهل بوون
 شیوه‌نی شیعر و دلته‌نگی ئه‌می‌ستا ئه‌شعاری منن
 رووی کرده‌مالی ئه‌غیار و به‌جیی هیشتم دل‌داره‌که‌م
 فرمی‌سک و یادی شیرینم جی‌ژوان و دل‌داری منن
 له‌باخی گول و خشلی ده‌نگ من گول و بولبولم بو‌چین؟
 شیوه‌ی شیـرین و چریه‌ی پیت دیمهن و هه‌زاری منن
 من ناتوانم له‌بیرت که‌م شـیرینه‌که‌م هه‌ر له‌یادمی
 یاد و بیری چاوه‌کانت هه‌رده‌م پیشـه‌و کاری منن

هه زار بـِستوون دهووری داوم هه روژه نوێ ده کـریتـه وه
 خـه می نان و برکی دهوران بـِستوونی پـیـراری منن
 که بـیرت لی ئە کـه مه وه توژی دـلـم ئە گـری ئـارام
 بـیره وه ری و یادت ئوقـره ی ئە و دـلـه ی هـه ژاری منن
 ئە لـی فه ره هـاد راده بووری فه راموش ئە بی ده ردی هـیجر
 وانه زانی سـارپـژم ئە کـه ن ئە م قـسـا نه ژاری منن

مه مده به دهس مالاوایی

شیرین نه روێ له م هه واره
 له خـیوه تی دـلـداریمان
 له ره شمـالی خو شه ویستی
 سه و دای سه ری عه شقی تو یه
 هه ناسه یـیک دـیت و ده روا

بریسکه‌ی دی^۷ بو^۷ دیدارِ یک^۷

ئەم جیژوانه تاسه باره

شیرین نه رووی له م ههواره

...

که بیرت لی^۷ ئە که مه وه

خیرا فرمیسک دزه ئە کاته چاومه وه

ئازا نامویی دامده گری^۷

به ندی دلّم سووک و ئاسان

به دەم یادی تالی^۷ زولفت ئە پسیته وه

ناویرم دەس به م بو^۷ وشه

دەس به جی^۷ لیم ئە بی^۷ به شیعیک^۷ و

هینده‌ی تاسه و خه می دووریت

خه فەت درگای له سەر پشته و به رووی دلّم ئە کریته وه

گله‌یی بیت شیرینه که م

مه گەر نه موت تالی^۷ زولفت ده خیل بده به ده سمه وه

هه رکاتی شیعرم لی پڑا
هه رساتی بهندی دل پسا
به زولفه کهت ده بیه سمه وه؟

...

مه مده به دهس مالواویی
دام مه بیژه به بیژنگی خهم و مهینه ت
مه مخه زه ریای ئازاریکی بی کوتایی
که ئه تزانی بو من نابی بوچی گیروده ی خوٚت کردم
ئه دی بوچی به بارمته
بو هه واری بی ئاکامی عه شفت بردم
هو کاله به ی
به فری سه ر لووتکه ی کیو یکم
به تینی تاویش ناچمه وه
دهس هه لگری بالات نابم
جیت ناهیلیم، لیت نابمه وه

تو ریبواریت و منیش ریم

له هه رلابی وه کوو سیبه ر به دواتا دیم

له تاوی خوا حافیزه دا

له شم نابی به خانه خوئی مه لی روحم

چاوه کانم گوومی خوینن

له ئازاری شین و گریان

که نامناسی له من مه گره

هینده ی له من دوور که وتیه وه

له خوم غه ربیم شیرین گیان

بو له حاستی عه شق ئه تاری و

بزه م ئه تورینی به تاو

شیرین

دیت له من ناگهی!

"له من تا تو هه نگاویکه

له تو تا من هه زار هه نگاوی" ۱۷

۱۴ نازانم له کیم وه رگرتوه. داوای لیپوردن له خاوه نه که ی نه کم

هه تا فهرهاد بژی و

شیرین مابی^۷

فهرهادنامهش تهواو نابی^۷ ...

هەرلەم نووسەرە ؛

(ئامادەى چاپ)

ستران، پژوهشى در موسيقى كردى (رساله دانشگاهى)
كاوشى برچند قطعه شعراز فریدون مشیرى..... (نقد و كنگاش زىباى شناختى متن)
بازخوانى يك متن ادبى كردى عهد صفویه..... (ادبیات تحلیلی)
مجموعه مقالات..... (هنرى، فرهنگى، ادبى)

(له نووسین دایه)

پیرەیاخ (کۆمەڵە ئاواز)
هۆرە و حەیران و سیاچەمانە (لێکۆڵینه‌وه)
انسان بدین سان « تحلیلی بر مکاتب اومانستی »

